

Det er svært ikke at blive bare en lille smule misundelig

Kunstanmeldelse

Så stærk, så stolt og så meget sig selv, at det er svært ikke at blive bare en lille smule misundelig

Trine Ross

9. februar 2022

 Læs artiklen senere

Har forlaget Taschen udgivet en bog om Rosalba Carriera? Den skal jeg have fat i!, når jeg, noget naivt, at tænke på vej ind på Arkens nyåbnede udstilling, 'Kvinder i opbrud'.

Udgivelsen står ellers blandt andre kunstnermonografier på en boghylde, sådan som man kender dem fra boghandler og museumsbutikker.

Men tager man bogen ud for at bladre i den, viser siderne sig at være blanke.

Det store forlag Taschen syntes nemlig ikke, at Carriera er værd at skrive om. På trods af at hun på afgørende punkter formede rokokoen og var den første til at tage farvekridt alvorligt som kunstnerisk materiale.

Heller ikke bøgerne om Rachel Ruysch, der ellers solgte sine værker for mere end sin samtidige kunstnerkollega Rembrandt, Élisabeth Vigée le Brun eller for den sags skyld Yoko Ono er andet end omslag om tomme sider. Og det selv om Taschens Basic Art Series tæller over 100 udgivelser.

Den problematik sætter kunstnerne Ditte Ejlerskov og Eva Marie Lindahl spot på med værket, der ligner en bogudstilling, men som er mere end det. Og dermed definerer de også det ene officielle spor gennem Arkens udstilling: kunsthistoriens meget ufuldstændige inklusion af kunstnere af andet end hankøn.

Så hvad sker der, når kvinder skaber kunst? Måske endda med kvinder som motiv?

Et af udstillingens smukkeste og mest gribende svar er skabt af den unge danske kunstner Luna Scales (f. 1992), som tog afgang fra Kunstakademiet i København forrige sommer. Ved første øjekast blev jeg ellers lidt irriteret over at blive præsenteret for en nøgen purung kvinde med perfekt runde bryster og en hud, der er så ensartet hvid, at det knitrer.

Den liggende kvinde i videoværket er Scales selv, og når man fanger kommentatorsporet, viser det sig, at den smukke krop er et fængsel. At hun lider af en invaliderende sygdom, der gør, at hun ikke kan få kroppen til at gøre, hvad hun beder den om – og som de fleste af os andre gør uden at tænke nærmere over det.

Drejer det sig om kvinders ret til at være i verden? Kvindelige kunstneres vilkår?

Skinnet (eller her: skindet) bedrager, og skønhed er en relativ størrelse, hvilket det altid er godt at blive mindet om. Men Arken vil meget mere end det. Alt for meget. For det andet officielle spor igennem udstillingen er køns- og identitetspolitik, og før man får set sig om, er der så mange spørgsmål i spil, at man næsten glemmer, hvad det hele handler om.

Drejer det sig om kvinders ret til at være i verden? Kvindelige kunstneres vilkår? Kvinder i kunsthistorien? Racisme og (de)kolonialisme? LGBTQI+?

Alle virkelig vigtige spørgsmål og emner, som ikke fortjener at drukne i hinanden, sådan som det sker nu.

For man kan ganske enkelt ikke nå det hele på en enkelt udstilling. Hvor vanskeligt det end er, må man som museum, inspektør og kurator begrænse sig, netop for at kunne stille skarpt. Knivskarpt. Man må vælge fra og til, og her synes jeg, Arken skulle have valgt at satse fuldt og helt på kønsidentitet i stedet for at forsøge at favne også kunsthistoriens mange synder, (kvinde)politisk kunst og alt for meget mere.

Dobbelt formidlingsfejl

At der findes kunst af høj karat, der ville være oplagt til sådan en udstilling, ses faktisk allerede på Arken. Men man skulle i så fald kunne opleve langt flere værker af en kunstner som canadiskamerikanske Cassils, der bruger deres egen (transformerede) krop som materiale.

Her giver flertalsformen fin mening, for det er tydeligt, at resterne af en kvindekrop stadig ses på den muskuløse mandekrop, Cassils har skabt sig, før de poserede som 'Pinup fra magasinet Lady Face Man Body'.

Cassils er så stærk, så stolt og så meget sig selv, at det er svært ikke at blive bare en lille smule misundelig. Og så er jeg jo pludselig trådt ind i en anden krop, en anden kønsidentitet.

Men de fem pinupper i serien er langt fra nok! Og da slet ikke, når de ikke forklares det mindste. Hvilket desværre også gælder for hovedparten af de over 60 forskellige kunstnere og kunstnergrupper, der er med på udstillingen, oftest kun med et enkelt værk.

Det gør det vanskeligt for publikum at komme ind på livet af de kunstnere, man ikke kender i forvejen. Og det er en dobbelt formidlingsfejl, der både betyder, at museumsgæsten let kan føle sig uden for det gode selskab af kendere, og at museet forpasser chancen for at udvide den kunstneriske horisont.

Værker på en udstilling skal nemlig ikke kun illustrere et synspunkt eller en vinkel. En vellykket præsentation, i hvilken som helst form, introducerer beskueren til værket og til kunstneren. Eller lægger nye vinkler på det velkendte.

Og nu vi er ved det velkendte: Der er lige lovlig mange af de ellers mange kunstnere på udstillingen, som var med enten på SMK's store og meget vellykkede udstilling med kvindelige kunstnere i sensommeren, eller som har haft særudstillinger på store danske museer og kunsthaller for nylig.

Ikke at alt og alle behøver være nye eller hidtil usete, for genkendelsen kan være en god indgang til et kunstmøde.

Men når blandt andre Birgit Jürgenssen (der havde en soloudstilling på Louisiana i 2019 og er med på den kommende Venedig Biennale) kun er repræsenteret med ét enkelt værk, er det, som om det mest af alt handlede om at kunne krydse hende af på deltagerlisten, og ikke om at åbne hendes produktion for publikum.

Det samme gælder som sagt alt for mange af de (alt for) mange andre kunstnere på udstillingen. Til gengæld er langt de fleste værker vidunderlige, som svenske Lena Johanssons 'Ida', malet af efter et modefoto. Ved at transformere reklamebilledet fra fotografi til håndlavet maleri får Johansson mulighed for at undersøge dets bestanddele undervejs, men hun tager aldrig afstand fra den glittede overflade eller de materielle drømme, den er udtryk for.

Vilhelm Lundstrøms 'Siddende model' fra 1937 er også med og bidrager med spørgsmål til kvindens rolle.

Den slags kunne godt være udgangspunkt for en god diskussion blandt beskuerne. Eller hvad med Vilhelm Lundstrøms 'Siddende model' fra 1937, der tilsyneladende skal vise, hvordan kvinder tingsliggøres. Selv synes jeg i stedet værket står og sitrer mellem forenkling og tilstedeværelse. Og selv om trækkene er stiliseret, er hun i mine øjne så meget sig selv som Cassils.

Et skridt i den rigtige retning

Og sådan kunne man bare blive ved og ved og ved på en udstilling, der må ses som et led i en forholdsvis ny strategi fra Arkens side, hvor der skal være fokus på også de kvindelige kunstnere. Det skal ske med udstillinger som 'Kvinder i opbrud' og den kommende soloudstilling

med Cobra-kunstneren Else Alfelt samt via køb af kunst, der er udført af kvindelige kunstnere.

Og det er lige præcis det sidstnævnte, som har bragt Arkens direktør gennem 25 år, Christian Gether, i problemer. Denne gang skyldtes balladen, at Gether, meget overraskende, ikke havde sørget for, at Arken kunne købe den kunst, museet ønsker, også fra Gethers søns galleri, uden at nogen kunne klandre ham for nepotisme.

Det er endnu en sten i skoen for Gether og Arken. Tirsdag meddelte Gether, at han trækker sig som direktør, men han bliver siddende, indtil hans afløser er fundet.

Forhåbentlig får al balladen ikke betydning for det fortsatte arbejde med at få skabt en bedre balance og et større spillerum, både når det drejer sig om museumsudstillinger og museernes faste samlinger.

For selv om der er en del at kritisere ved 'Kvinder i opbrud', står der dog fem hjerter fra mig og banker, både for den gode (kvinde)sag og for de mange (mange!) virkelig gode værker på udstillingen i Ishøj.

Ganske vist trædes der lidt mindre præcist rent formidlingsmæssigt, end man kunne ønske sig, men 'Kvinder i opbrud' er stadig et skridt i den rigtige retning. Og så viser den værker af en række kunstnere, som Arken eller andre museer hellere end gerne må gå videre i dybden med. Bare de husker at tage museumsgæsten med!

Giv artiklen videre

Som abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine familie og venner.

Redaktionen anbefaler